

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Juan Jose Agirregomezkorta Eizagirre

*Markina-
Xemein,
Bizkaia (1932)*

Aurkibidea

Biografia

Iturretako Zuluaga baserrian jaio zen, baina gero Aginaga (Eibar) auzoko Oreinzar baserrira ezkondu zen. Baserri honen erdia Eibar da eta beste erdia Markina. Horregatik, Eibarren erroldatuta daude, baina kontribuzioa Markinan ordaintzen dute. Baserriaren inguruko gorabeherak kontatu zizkigun Juan Josek berarekin egon ginenean. Honez gain, baserriko abereen inguruko hainbat konturen gainean egin genuen berba, Juan Josek aita tratantea zuen-eta. "Eibarko Ermitak" proiektuan parte hartu zuen, baserri ondoan daukaten San Migel Oregizar edo San Migel Txiki santutxuuari buruz hizketan.

Zintak

MAR-052

- **Proiektua:** Markina-Xemeingo ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxazarra, Ainhoa
- **Data:** 2013-07-17
- **Iraupena:** 67 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxazarra, Ainhoa

MAR-072

- **Proiektua:** Ahaztuen Oroimena
- **Elkarrizketatzailea(k):** Bereziartua, Aitor - Ibarzabal, Patxi - Unamuno, Alberto
- **Data:** 2012-01-01
- **Iraupena:** 74 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

MAR-149

- **Proiektua:** Markina-Xemeingo hezkuntza publikoa (1844-2025): hazitik lorera
- **Elkarrizketatzailea(k):** Idoeta, Garbiñe
- **Data:** 2024-05-20
- **Iraupena:** 50 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Soldaduek bildotsa kendu

- **Erref:** MAR-052/002
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 00:02:45. **Bukatu:** 00:04:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

Ardizain zegoela bildotsa harrapatu zioten soldaduek. Frontea ere etxe ondoan zuten, Kalamuan. Beldur izaten ziren hango tiro-hotsa entzuten zutenean. Behin, errotara zihoala, zaldia kendu zioten arrebari.

Transkripzioa

- Hoixe ondo ezautu naberen, gerrie... onduegi! Ardi-zaiñen nengula, bildotsa be harrapau osten /harrapausten/ soldauek. Laster jun nitzen etxera! "Bildotsa erun dabe" ta "zeuri ez dotsue ezer ein?" esan osten /esausten/ amak. "Ez". Ba bildotsagaittik konforme. Baiña ni negar baten jun nitzen etxera. Hoixe, gerrie ondo ezautu naberen nik! Frentie hementxe egon zan, Kalamuan, ta ni hortiko partekue naz, bista-bistan. Horko tiro-hotsa ta bilddurre, bai, e? Bilddurre... Han soldauek-eta ikusitte bilddur handixaz, ze [hiltzaillak] zila-ta esaten oskuen /esatoskuen/ ta umiei holakuk esan ezkerro, badakizu, bilddurtu. Bilddurre akabo! Guk gaztetan pasetan gendun. Tiroteue edo, lantzin-lantzin, gabetan iguel. Handik dana entzuten zan, zaparradie, horkue. Bilddurre akabo! Bilddurre pasetan genduen...
- Ez zenduen urten etxetik?
- Ez, ez, ez! Ez gendun urten etxetik. Ha aparte euen ba.
- Eta ganaduek eta? Etxean egon ziren?
- Ganauek be danak etxien egon zien, bai.
- Ez zien pasetan batzuetan milizianuek ganaduek kentzean jenteari?
- Bilddurre bai, kenduko oskuezela-ta esan be bai. Pixkat ezkutuen-ta eukitten enpeñetan giñen. Baiña ez! Ez oskuen /eztoskuen/ holakoik ein. Holakoik eitta orduko aldetie suertau zan milizianuok, eta ez jakun / etxakun/ ezer suertau. Erun oskuena /eruskuena/ zan biherrako kaballo bat. Arrebie jun zan Bariñara, errotara, ta soldauek harrapau otsen / harrapautsen/ han kaballue, biherreko kaballue. Haxe erun oskuen / eruskuen/.

2. Aita tratantea

- **Erref:** MAR-052/003
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:04:44. **Bukatu:** 00:06:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

<p>Beti eduki izan dituzte ardiak, aita tratantea zen eta. Batzuetan asko, gainera. Aita salerosketan ibiltzen zen frantziarrekin eta horregatik Holtzartera joan izan dira inoiz ardiak eramaten.</p>

Transkripzioa

- Esan dostezu bildotsa kendu eutsuela zuri, ezta? Ardiek euki zenduzen ordun.
- Ardixek bai. Ardixek beti. Ni ardi barik ez naz sekulo egon. Aitte tratantie zan, nire aitte. Ta [unekada] batzutan asko. Batzutan igul hirurehun. 300 ardikin be ni junde na Naparrura, Holtzartera, aittai lagun eitta ardixek eruten. Hankaz. Trabakutik, handik, Berriztik, Mondragotik ziher, Elorrixotik, Mondragotik Holtzarteraiño jun giñen, hirurehun ardikin. Ni mutil gaztetxue, praka motxekin... Izotz bat euen... Pertsonie hiltten gatxa da lantzin behin. Ni zertzuk pasaute nauen, hotzak, e?
- Handie?
- Beti kanpuen, ba, batin ardixek zila, bestien kaballuek zila, bestien... Tratantie zan, ta ordun dana hankaz erabilli biher zan /bizan/.
- Horrek ardiek etxerako ziren zuonak? Edo saltzeko ta holan?
- Erosi. Erosi eitten zittun aitte zanak. Saldu eitten otsiezan /eitxotsiezan/. Prantsesei-ta saldu. Gero eruen. Etxien be beti eukitten genduzen, baiña, tratantian kontuk, badakizu, batin erosi ta bestin saldu.

3. Etxean korta handia eta ardi-txabolak

- **Erref:** MAR-052/005
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:06:42. **Bukatu:** 00:07:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Korta handia eduki zuten etxean eta baita ardi-txabolak ere. Behin, aita Arratietatik 37 ahuntz eta 200 ardi ekarri zituen. Hurrengo egunean elurte itzela bota zuen eta etxean eduki behar izan zituzten denak, harik eta eroslea etorri zen arte.

Transkripzioa

- Etxe handixe zan, ta korta handixe euen, bai. Ta inguruen txabolak, ardi-txabolak be baeuezen. Batzuetan danak beteta egoten zien.
- Klaro, klaro...
- Ahuntzek be bai. Hor Arratietatik ekarri zittuen ahuntzek be baten. Bai. Hogeta hamazazpi ahuntz eta berrehun ardi erositte ekarri zittuen. Hasi eban bixamonien edurre... Demasa ein eban edurre! Danak etxien!
- Danak kabidu ez!
- Gerua erreza. Gerua [etxola oiezan] jatekoik ez euen. Edurre honakoxie ein eban /eiban/ ta bueno. Gerua leko gitxia euki eben harek. Halako baten urtu zittun edurrok. Etorri zan konpradorie ta saldu ta listo, martxa! Barriek ostabe erosi.

4. Oinez Frantziara ardiak saltzen

- **Erref:** MAR-052/007
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:08:36. **Bukatu:** 00:11:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Anaia batek Frantziara ihes egin zuen soldadutzarik ez egiteko eta haren bitartez hasi ziren ardiak Frantzian saltzen. Oinez egiten zuten bidea, lau-bost egunean eta leku zehatz batzuetan geratzen ziren beti.

Transkripzioa

- Anai bat be, nire anai bat be, zaharrena, soldautzatik Frantzira ihes ein eban /eiban/. Ta gero, ba, haren bittartez ardixek Frantzire asko saltzen genduzen.
- Baiña haraiño joateko, oiñez, ezta?
- Dana oiñez!
- Baiña zenbat egun edo? Bat baiño gehiao bai...
- Hoixe bat baiño gehixa! Lau-bost bat egun biher. Ganauek be pixkat jan be ein biher eben /biben/ bidien, ta ez segixen hartu ta trotien eruen. Egunek biher...
- Egongo ziren holako txabolak, lo iteko... Non gelditu...
- Bai, puntu batzuk baeuzan. Bergaran be bai. Bergaratik Mondragora bittartien, han kruzie dauen lekuen. Gau baten, ordun hiturehun ardikin jun giñen, hantxe. Gaba aillegau zan ta nunbaitten gatu biher gendun / bigendun/. Han tabernie: "Honetxek ardixok gabin eukitteko lekue, nunbaitten zerradura bat edo" ta "Kamiñora urten ez deixen hor trabie ipiniko dotseu /ipinikotseu/ ta hementxe etxe aurrien, plazuelan. Hementxe egongo die". Ta "Bale". Kamiñora salidie zarratu gontsen. Ardixok han plazuelan! Goixaldien izotz bat euen... zuri-zuri-zuri! Pasau zien orture, ardixok. Haren orruadi ta haren zaparradi! Batzuk pasau zienien, bestiek be... gosiek! Hainbeste ardik, ba, bidin e... Bai, Kanpazarren be jataldi bat erain gontsen, baiña... gosik! Batzuk orture pasau zienien, azak eta porruk- eta jaten han, ta haren orruadi ta haren zaparradie! Urten ohetik ta harek etaa ta. Atza plazuelan ipini, pasau zien zuluoi zarratu. Itargi zuri edarra euen. Izotza be zuri-zuri...
- Ta ardiek ortue jan!
- Ortuen. Ardixek ortuen.
- Itzela.
- Pasau, ba itzelak pasetan zien. Oin be paseten die, baiña orduen be bai. Baiña dana hankaz eitten genduen, dana hankaz.

5. Markinako feria eta inguruko herrietakoak

- **Erref:** MAR-052/009
- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 00:11:35. **Bukatu:** 00:12:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

<p>Markinan feria egiten zuten hileko bigarren zapatuan. Elgoibarren, oster, hileko azkenengo zapatuan egiten zuten eta Arrasaten eta Abadiñon hamabostean behin.</p>

Transkripzioa

- Perie Markiñen hil danetan egoten zan. Hillan bigarren zapatuen.
- Eta gehau egon dire inguruen?
- E?
- Beste leku batzuetan be egongo zan.
- Bai, Elgoibarren be bai. Elgoibarren hillan azkenengo zapatuen. Abadiñon be bai, Abadiñon be egoten zan, hamabostien. Mondragon be hamabostien... Horrek danetara juten nintzen. Danetara! Batera ardixe erun biher dala /bidala/, bestera behorra erun biher dala, bestera idixek erun biher diela /bidille/...

6. Neurri-kordela ganaduen pisua kalkulatzeko

- **Erref:** MAR-052/010
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:12:12. **Bukatu:** 00:13:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera

Laburpena:

Ferietan tratuak egiten zituzten eta gero tabernara joaten ziren kuartillu bete ardo edatera. Tratua egin aurretik, neurri-kordela erabiltzen zuten ganaduen pisua kalkulatzeko.

Transkripzioa

- Tratur, ba, asko eskatu, gitxi eskeiñi... hantxe! Gero elkartu ein biher. Ahal bazan. Ta ezin bazan, ba, atza lehengo moduen.
- Ta ez zan eiten gero, tratur ein ostein, tabernara joan, zeozer hartu ta...? Ez egoan ohitura hori?
- Negoizixo ona eitten bazan, saltzaillik inbitau. Ta ez bazan, erostailik pagauko baleu lantxeik. Bai, hori izaten zan. Tratur eindakuen tabernara jun, kuartillo bat arda ata, lagunei emon ta. Ordun zan, ba ardaue. Ordun ez zan oingo modun.
- Ordun ardaue, ezta?
- Ardaue!
- Ta zelan... Nik iñoz ikusi dot holan ferietara eroaten zan holango kordel moduko bat edo... Zelan da hori... medidea hartzeako?
- Bai, neurri kordela. Nahi badozu /nahibozu/ erakutsiko dotsut / erakutsikotzut/. Soltatzen nazenin erakutsiko dotsut. Badaukaaz nik.
- Hori zelan erabilten da?
- E?
- Zelan erabilten da hori?
- Erabili, ba, harekin neurtu ta kalkulau eitten dozu.
- Pixue?
- Pixue kalkulatzan dozu. Pixue kalkulatzeko zan ha.
- Ta nondik neurtuten da?
- Gerrixen. Ganaue gerrixen. Kaballerixie, astue edo behorra edo mandue edo, alturan. Aurreko hankatik, barrenetik, lepora.

7. Ganaduen adina haginei begiratuta asmatu

- **Erref:** MAR-052/011

- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:13:52. **Bukatu:** 00:16:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

<p>Ganaduaren adina jakiteko haginei begiratu behar zaie. Lau urtera arte, esterako, esne-haginak edukitzen ditu. Haginei begiratzeaz gain, zuhur ibiltzen ziren tratanteak ganaduari antza emateko.</p>

Transkripzioa

- Eta egoten zan, holan, beste trukorik jakiteko, igual, ze edade dekon, edo... haginek edo zeozer...
- Bistie ona!
- Ba, eukiko zenduen trukoren bat, ez? Non ikusten da?
- Haginetan. Haginetan igerten jako ganauai. Bai.
- Urteak eta, ezta?
- Urteak. Lau urtera artien esne-haginek egoten die juten. Hasten die urte bikin, botaten die bi, ta gero hirukin, ta lau urtekin ya zarratzen da. Baina handik aurrera be igerten jako.
- Ta beste zeozer begituten zan, jakiteko ona zan edo?
- Horretarako, bistie! Bistetik. Bistiaz kalkulau biher. Ze tipu euken, ze pausu euken, ze mobimentu euken...
- Zuhur ibili beharko zan, ezta?
- Hoixe! Erromerixan ontxe lantxe. Erromerixan be neskak ekingo otsen han mutilek... pausu baldarra deuke... Igual! Bai. Zetara dediketen zan, hantxe ipiñi biher dozu /biozu/. Ta tratantiek, ba, hantxe ganauai igarri, antzen handixe emoten jako. Ia begittute, por ejenplo, hogeta hamar edo berrogei ardi daz errebañun, zelaixen ezta, zabal-zabal. Harei ikutuik ein barik kalkulatzan dau pastoriek zeintzuk din balixokuek.
- Bai, e?
- Hoixe! Igerri biher! Bestelan...
- Bestelan txarto norberantzat.
- Bestelan txarto. Eskasa erosten badozu, saltzen gatxa izeten da. Etxerako bada be, onak beti balio dau, ta eskasak ez dotsu /eztotsu/ balio. Bistera igerten jako ganauai, antz emoten jako... baiña horretarako hartute egon biher da /bida/, e.
- Onbre! Eskarmentue, ezta?
- Eskarmentue, hori, hori, eskarmentue.

8. Behi onak bost mila pezeta

- **Erref:** MAR-052/013
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:17:17. **Bukatu:** 00:19:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

<p>Hamazazpi-hamazortzi urte zituenean, behi onak bost mila pezetan saltzen zituzten. Normaltxoagoak bi mila pezetan saltzen ziren.</p>

Transkripzioa

- Akordetan jataz, modu askotakuek izeten die behiek be, ezta? Baina hobatxuauek ba, bi mile pezeta be zertute deuket. Apurke-apurke bost mile pezetaño be nere gazte denporan... Nik hor hamazazpi-hamazortzi urte inguru neukezanien, bost mile pezeta! Behi ona, prezixu bost mile pezeta.
- Hori be dirue zan orduen...
- Hoixe! Orduen dirue... Baina hori ona, e, ona! Korrientiek bi mile pezeta. Geurien, baserrixen, etxin hazitte geunken behi bat ona. Prezixue euken, aittek ba kapritxue, haretxekin bost mile pezeta hartu biher zittule ta. Erostaillak, mordue eukezan behiorrek. Hamazortzi mille errialeraño aillegau zan bat. Beste batek, asko zala. "Hamazortzi mileraiño agindutek jak, ta bost mile pezetatik behera ez najoiek emota" aitte zanak. "Hori beste behixoi zenbat ba?" Arratixetik ekarrittekue zan, gaiñera, beste behixe, behi edarra zan. "Hori bi mile pezeta". "Ño! Berau erungo juat". Erun dau bi mile pezetakuoi. Urten deutse behi eskasak, ta gero haren penie. "Hori bost mile pezetakuoi erun banajok, hori bai huan behixe, ha nik erun nebana... eskasa". Itxurie ona euken behiorrek, baiña...
- Gero... ezta?
- Hori, hori, hori. Bai, onak beti dirue.

9. Behi eta ardi arrazak

- **Erref:** MAR-052/014
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:19:20. **Bukatu:** 00:21:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Hainbat behi arraza izan dute inguruan: holandesak, txarolesak, asturianak, suizak, pertsianak... . Ardiak, bestalde, ez ziren arraza purukoak izaten, mestizoak izaten ziren.</p>

Transkripzioa

- Zeintzuk izeten die arrazak, behien arrazak?
- Behi arrazak, holandesak, txarolesak, asturianak, suizak, pertsianak esaten jakuen hemen beste batzuk, idixek-eta eitteko pertsianak izeten die horrek kastañuok.
- Ta horrek danak eduki dozuez hemen inguruen?
- Danak egon die horrek inguruen, danak.
- Ta zeintzuk dire onak, onenak?
- Segun, ze objetotako dan.
- Zetako dan?
- Ze objetotako. Okelarako onenak die, gogorrek eta, mimosinak. Ganau kalidade gogorra. Neguen kanpuen-ta ondo egoten die. Raza biguntxuaue bada, neguek jan eitten dau. Ordun, neguen barrun ondo gobernetan ez badozu, galdu eitten dau asko. Suizak eta txarolesak eta horrek die ganau klase biguntxuaue, jateko asko biher dabenak. Horrek mimosiñok-eta die gogorrauek.
- Ardiek eta, latxak?
- Latxa. Lehena dana mestizue egoten zan. Oin hori razioi, latxa, ibiltten da, baiña orduen dana mestizue ibiltten zan, dana dalakue. Aitte gurik

esan eusten /esausten/ "dana dalakue". Ez zan ardure hainbesteik, inportantziaik emoten, lehena oingo moduen. Oin ona biher dozu /biozu/. Oin ondo gobernau biher dozu /biozu/. Ondo gobernate, raza eskasa bada, ez dau probetxuik emoten, kosta. Ta ez badau emoten... nulo, hak ez dau balixo.

10. Nafarrerria eta "lanparoeie" ganaduen gaixoak

- **Erref:** MAR-052/016
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:22:00. **Bukatu:** 00:24:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

<p>Ganaduak "lanparoeie" izeneko gaixoa hartzen zuenean birikiak usteltzen zitzaizkion eta hil egiten zen. Nafarrerria ere ganaduek sarri hartzen zuten gaixoetako bat zen, eta oso kutsakorra gainera.</p>

Transkripzioa

- Lanparoeie zan txarra.
- Zer zan?
- Lanparoeie, ba, tuberkulinie edo hori, zerbait barruko... pertsonak pleuresixe lez, sartzen dan gaixo bat. Pulmoiek usteltzen jakoz, ta behin pulmoiek usteldu ezker apurke-apurke ganaue juten da galtzen. Lehena, hantxe, gaixoik euezenak be hantxe egoten zien ganauek etxin. Ta beste danei kontajiau ta. Oin sanidadie asko da, gehixau. Naparreixe beste bat. Zan ha be... Oin ez da entzun be eitten, baiña naparreixe.
- Zer zan hori, ze sintoma eukon?
- Horrek? Mihiñeko narrue be soltau eitten jakuen. Apatxak be harrotu eitten jakuezan. Hori gaixuoi behin hartu ezker, berrogei egunien kortie itxi eitten eutsuen /eittotzuen/. Ezin zeinkixen ganaurik atara, berrogei egunien, bestela kontajixue auzuei iguel. Hori gehixenbat zabaltzen zan perixetatik eta, txarrikumengandik eta. Txarrixek eta ardixek eta ganauek, ba, danak, apatx bi deukezan gauziek, danak erabilten eban hori. Igul hori gaixuoi kontajixaute, txarrixek-eta saltzen zittuen txarri-saltzaillak, ta gero erun baserrire txarrix ta, bixamonien edo, bixamonerako ganauek danak gaixoik naparrerixaz.
- Hil iten ziren? Azkenean hil, ganaue?
- Banaka batzuek bai. Danak ez ziren hiltten, baina banaka batzuk bai. Txiki samarrak, txahal txiki samarrak-eta, hil be eitten zien. Baiña gaixo gogorra zan ta kuidau handixe biher eban /biban/ gaixue.
- Ta erabilten zenduen karea, kortan botateko ta?
- Erabili biher, hori gaixuoi euenien-ta, erabili biher.

11. Karea etxeko karobian egiten zuten

- **Erref:** MAR-052/017
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:24:11. **Bukatu:** 00:25:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Karobiak eta elurzuloak

Laburpena:

<p>Karea baserrian bertan egiten zuten. Karobia eduki zuten etxean. Goitik su ematen zitzaion, harriak eta egurra sartu eta behetik karea atera. korta desinfektatzeko eta solorako erabiltzen zuten karea.</p>

Transkripzioa

- Karie lehena asko erabiltten zan. Karie baserrixen be eitten zan. Ixe leku danetan eitten zan. Karie geuk be eitten genduen.
- A bai? Ta zelan, ba, eitten zan?
- Karie eitteko, kalerue esaten jako, zulo bat egoten zan. Goittik emon sue, ipini ta behetik ataten zan karie. Goittik bota harrixe eta egurre, ta han egoten zan, suten. Haxe egurre bota biher beti, ta harrixe. Harrixe da, ba, klasie, karie eittekue, kaliza, leku askotan egoten da hori harrixoi. Haxe. Amatau barik euki biher zan /bizan/.
- Zenbat denporan?
- Nahi dozun beste denporan. Goittik bota egurre ta harrixe, ta behetik karie atara. Basarrixetan eitten zan etxerako lain inguru, mordo bat ein, hamabost bat egunien edo. Ein ta, ba, etxerako edo auzuentzako nahiku da, amatau. Hori kalerue euen leku batzuetan igul egongo zan sei hillebetien be amatau barik.
- Hori orduen kortarako erabiltzen zan?
- Bai, kortarako, desinfestetako. Solorako be ona zan.

12. Belar beroa janez gero, ardiak gaixotu

- **Erref:** MAR-052/019
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:27:08. **Bukatu:** 00:28:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

<p>Soloan belar ona egoten zen lehen: sekula-belarra, pagotxa, alpapa... Batzuetan, belar piloak berotu egiten ziren eta belar hori janez gero, puztu egiten ziren ardiak.</p>

Transkripzioa

Oin hori gitxia eitten da, baiña lehenao egoten zan bedarra, oin baiño bedar hobie, soluen egoten zan: sekule bedarra, pagotxa, alpapie-ta izeten zien. Harek jandakuen... bedarra etxera ekarritte pixkat pillun berotzen bada, ha emoten badotsezue, haretzek harrotutzen dittu / harrotutzeittu/. Bai. Zelaixen be iñoz ardixek be, neuri ez jataz /etxataz/ sekulo suertau baiña, ardixek be iguel hiru-lau ardi, sekule bedarra edo pagotxa dauen lekure bota ta golpera jan, haixiau ta plaut! Errementau! Bertan behien.

13. Errapeko mina eta erroiba

- **Erref:** MAR-052/020

- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:28:04. **Bukatu:** 00:29:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

<p>Ganaduek umea egin ondoren, errapeko mina edukitzen dute batzuetan, gaixo gogorra. Erroiba ere izaten dute zenbaitetan, hotza-edo hartzen dutenean.</p>

Transkripzioa

- Eta gero, behiek umea eiten daurenean, txahala eiten daurenean, ez dabe hartuten batzuetan errapeko miñe...?
- Bai, erroibie, errapeko miñe da beste gaixo bat, errapeko miñe be. Kalenturie hartzen deutse /hartzeutze/. Erroibie da beste bat, hotza edo hotz-ikerie pasau ezkerro errapie gogortzen jakue. Bat da erroibie ta bestie da errapeko miñe. Baiña hori errapeko miñoi da gaixo gogorra. Horrek e... behirik hiltten ez dot ikusi, baiña ardixek bai. Ardixek, hori heldutakuen...
- Zeozer eitten jakon?
- Lehen ez euen erremedixorik.
- Naturalak be ez?
- Naturalak bai, naturalak baeuezan. Jaboie ta ur beruaz igurtzi-ta eitten zien, baiña bakizu! Baserrixen ikesittek gaizak.
- Bueno, ba, batzuten...
- Bai, bai. Hoixe!
- Oin medikamentuek egongo dire...
- Bai, oin medikamentuk daz.

14. Pasma belar ura infekzioentzat

- **Erref:** MAR-052/021
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:29:20. **Bukatu:** 00:30:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:

<p>Pasma belarra batzen du Juan Josek ahoko infekzioak osatzeko. Pasma belar urarekin garbitzen du ahoa.</p>

Transkripzioa

- Baiña oin be bedarrak naturalak ibili naz batzen. Koiñetik esan eusten / esausten/ lehengun ahuen infekziñoie eukela. Erremedixuekin ibiltten zile. "Bajanaz ba gurin —esan neutsen— bedarrak". Egosi ta ahue garbitzeko, infekziñoie eukela ta. Neu be egon naz, ointxe dala hamabost bat egun edo, ahoko infekziñoiaz. Horretxek bedarrok egosi ta urakin garbittu ahue ta jun jatan. Bai, bedarrak badaoz. Ta ointxe ibili naz batzen.
- Ta ze bedar da hori ba?
- Hori? Pasma bedarra esaten jako.

15. Pentsua eta etxean batutakoa ganaduek jateko

- **Erref:** MAR-052/025
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:32:16. **Bukatu:** 00:34:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Lehen ere bazeuden pentsuak, baina garestia ziren. Etxean asko ziren eta diru gutxi zuten. Pentsu merkea erosten zuten: zahia, pulpa... Etxean batutakoarekin hasten zuten ganadua, batez ere: artaburuak, lastoa, naboa eta belarra.</p>

Transkripzioa

- Lehen zer emoten jakon jaten ganaduari, pentsuek eta egon ziren?
- Lehenau?
- Egon ziren pentsuek be bai?
- Egon ziren pentsuek. Baiña gitxi! Karu euen-ta. Hamar seme-alaba ta aitte ta ama ta han mahaixen ta... ganauentzako gitxi sobreten zan. Taluk eta morokille biher izeten zien. Apur bat saldu be ein ein biher, diru pixkat hartzeko; abarka barrixek eta praka barrixek umiei, noizipein batzuei ekarteko. Pare batekin, zapata pare batekin igul hiru-lau zerbitzen giñen. Bata goixin mezetaa, bestie gero meza neusittaa, ta holan.
- Klaro... oseake pentsue ez zenduen erosten.
- Bai, zeozenbat bai. Zeozenbat bai. Zahixe, ta pulpa ta... zeozertxu erosten zien. Pentsu merkie. Pentsu merkie, bakizu, merkiena. Diru gitxi euenetik, merkiena. Etxien hartzen zan lehena, ahal zan dana, etxien hartzen zan. Ta egon eitten zan, ba, artue ta garixe ta....
- Ta ganadueri zer emoten jakon orduen jateko?
- Ordun, ba, pentsue pixkat. Artaburu batzuek. Egunin artaburu batzuek neguen, udan ez. Behin udabarrixen bedarra hazi ezker ebaten, pentsuik ez jakuen /etxakuen/ emoten. Ez zeixen emon ta... Neguen nabue ta lastue. Lastue be etxin hartzen zan, nabue be etxien, ta etxekue. Etxekuakin!

16. Pagotxa, sekula-belarra eta alpapa

- **Erref:** MAR-052/026
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:34:11. **Bukatu:** 00:36:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Pagotxa udaberrian edukitzen zuten, oso belar ona. Sekula-belarra eta alpapa ere jaten zuten ganaduek. Ailorbea, osteria, jateko sendoa da, baina gustua ematen dio esnari.</p>

Transkripzioa

- Ta gero, bedarrak, ze bedar klase egoten zan? Lehen esan deustezuz batzuk...

- Pagotxa zan bedar on bat. Ona! Hori egoten zan udabarrixen bakarrik. Baiña zan ha... oingo pentsuek baiño indar gehixa euken hak. Ha hasten zanin ebaten, ganauek ensegida ule zaharra bota ta ensegida loditzen zien. Bedar ona zan. Sekule bedarra, alpapie... bedar onak!

- Ta frantsesa? Ez zan egoten bat, frantsesa zana?

- Prantses bedarra esaten jakona da pagotxa.

- A! Hori da?

- Hori da, prantses bedarra. Guk pagotxa esaten dotsegu /esatotzeu/, beste batzuk esaten dotse /esatotze/ prantses bedarra.

- Iguala da.

- Bai, hori baiño bedar hobaik nik ez dot ezautu. Horrek ardixei be esni eemoteko, ta behixei be, hori dabillenien... Lodittu halantxeik eitten zittun horrek, lodittu be.

- Baina oin ez da ikusten, ezta?

- Oin dana galdu de hori. Ez da oin. Dana galdu da.

- Ta beste bat, holan, ailorbea edo...

- Bai, aillorbie! Aillorbie, jateko sendue, ona da. Baiña esne saltzen dabizenak eta, ezin erabilli aillorbie. Esnien beran tujue... Bakizu, kaletarrei ez jakue /etxakue/ gustatzen. Zeozen tejue deukela ta, kezkie. Ezautzen dabenak, ez dauke, tejo txarra ez deuke. Baiña esnien be haxe tejue ataten dau. Behixei emon ta esnien be haretxen tejue. Ezautu ezkerro, niri neuri gustau eitten jata haren tejue, gustau! Baiña ezautzen ez dabenak, kezkie. Bakizu, "ojos que no ven..."

17. Ermura esnea saltzen

- **Erref:** MAR-052/027
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:36:13. **Bukatu:** 00:37:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

<p>Esnea egunero saltzen zuten Ermura, zaldiz. Otzarak jartzen zizkieten zaldiari lepoan eta kantinetan eramaten zuten esnea. Hiru pezetan ordaintzen zen orduan litroa.</p>

Transkripzioa

- Ta saltzen zenduen esnea, ala?

- Bai.

- A, bai? Non?

- Ermure. Bai, Ermure saltzen gendun.

- Egunero?

- Bai, egunero. Denporaldi baten, egunero. Urrin euen hortik, Ermure, Zuluatik Ermure bastante junaldi... ordu t'erdia juten ta beste ordu t'erdia etorten.

- Ta zer, astoagaz edo?

- Astue edo, normalmente kaballue eukitten gendun guk, baiña astue.

- Ta zer epinten jakon astuari edo kaballoari holan eroateko esnea?

- Zestuek, otzarak esaten jakon holakoxe zestuek ipintzen jakozan lepuen, lotu sokiaz ta hantxe.

- Ta gero zer, kantinetan?

- Kantinetan.

- Eta kalean salduten zenduen hori?

- Klean.
- Holan, etxe batzuten ia...
- Normalmente, ba etxe batzuetaa, jentie... esne ona eruten bazenduen, ta aprobeutakuen, ba, "bixer be ekarriko dostezu; ekarriko dostezu egunero?" Normalmente, jenero ona dabillenak eukitten dau... eukitten eban orduen bezerixie, bezeruek. Behin aillegautakuen ia dana eruten eutsuen / erutetzuen/.
- Ta badakizu litroa zenbat pageten zan?
- Bai.
- Zenbat zan?
- Hiru pezeta.

18. Saltzeko esnari ura bota

- **Erref:** MAR-052/029
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:39:53. **Bukatu:** 00:40:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera

Laburpena:

<p>Saltzeko zen esnari ur apur bat botatzen zieten. Esne sendoari gehiago, meheari gutxiago.</p>

Transkripzioa

- Eitten ziren tranpak, holan, ur apur bat bota esnari?
- Hori derrigorra da.
- Derrigorra da hori?
- Hori derrigorra da. Ure garbixe bota ezkerro, ez ei da pekatue, gaiñera. Pixkat derrigor bota biher. Segun zelako behixek, zelako esnie deuken. Behixek esnie ez dabe danak igul eukitten. Batzuk eukitten dabe sendue. Halakuei gehitxua botaten jakon. Beste batzuk, holandesak eta, meheiaue eukitten eben, ta hari ezin leikixo bota. Esne mehie deukenai...
- Klaro, apur bet hor...
- Hor trukue, trukue...

19. Aita sabaian ezkutatuta soldaduek ez eramateko

- **Erref:** MAR-052/031
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:41:57. **Bukatu:** 00:43:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

<p>Aita etxean geratu zen gerra sasoiari, baina sabaian ezkutatzen zen, lasto artean, soldaduek eraman ez zezaten. Bestaldeko gizona, osterara, boluntario joan zen militarrentzat beharrean, beldurraren beldurrez.</p>

Transkripzioa

- Aite hemen egon zan, gerra sasoiari, etxean?
- Bai, etxin egon zan. Bilddurretan, baiña etxin egon zan. Bai! Bilddurre

pasau, asko egin eban /eiban/. Geure etxetik ziher, hamen egon zien soldauek, geure etxe ondolik ziher, Gernika aldera pasau zien. Egun guztixen, pasau ta pasau. Gero egon zan sabaixen, lasto artien ezkutaute. Sasokue zan ta, ha soldauek-eta ikusi balebe edo, soldauek baiño handixauek, kabon batek edo ikusi baleu, ha erungo eben. Ta sabaixen ezkutaute egon zan. Ez zan ezer pasau. Ta beste batzuk, gure beste aldeko gizona, bilddurraz, militarantzako bihera eitteko, Eibarren aurretik apuntau zan. Hak soldauek ez eban irabazten, baina ein zittun... urtebete inguru, militarantzako bihera eitten, ei n eban /eiban/ debalde.

- Ta zer eiten euen, ze behar eiten euen ba?

- Bihera, ba, militarantzako armamentue arreglau ta, militarantzako. "Militarizau" esaten jakon, ta militarantzako [esaten eban] bihera eitten. Horretxeaz bilddurraz, erungo ete eben bilddurraz. Ta aitte gurie zana ez zan apuntau, baiña ha be bilddurretan. Ta ez jakon /etxakon/ ezer pasau.

20. Dotrina ikastea eskola baino garrantzitsuagoa

- **Erref:** MAR-052/033
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:47:36. **Bukatu:** 00:50:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

<p>Gutxi joan zen eskolara, orduan garrantzitsuagoa zen etxeko beharrak egitea eta. Dotrina ikastea, oster, oso garrantzitsua zen. Erdaraz ikasi behar izan zuen Juan Josek eta eskolan zigorra jasotzen zuten euskaraz egiten zuenean.</p>

Transkripzioa

- Ta eskolan, zelan? Zu gerraostean egongo zinen eskolan...

- Bai, nik lau urte neukezan ordun. Ni bederatzi urtekin sartu nintzen eskolaa. Baiña ordungo, eskolie...

- Gitxi?

- Maestrie be zela-halakue ta inportantzixa handiik ez jakon /etxakon/ emoten ta.

- Eskoleari ez, ezta? Baina dotrina ikiste bai, inportantea izango zan.

- Dotriñie bai! Dotriña, erderaz gaiñera, ikesi biher. Erderie, hori, zer zan bez guk, baiñe hantxe.

- Ez zendun jakingo zuk erderarik...

- Ze jakin? Eskola jun ta ixilik egon biher. Euskaraz berba eitten bada, kastigue eskolan. Ta erderaz jakin ez... Ixilik!

- Eskerrak gitxi joan zinela, ezta?

- Gitxi, bai. Iturretan, ba, hamasei-hamazortzi bat lagun edo ibiltten giñen eskolan.

- Ta neskak ta mutilek, danak batera?

- Danak batera, bai.

- Eta zenbat urte? Sartu bederatzigaz, ezta? Ta urten?

- Urten, hamaika urtekin.

- Urte bi eskolan...

- Baiña eskolaa jun, noz? Urte bi diarixo ibili ezker, zezer. Baiña ni juten nitzen astien baten, edo hamabostien baten. Ardixekin hara jun biher da,

edo ardixek zainddu biher dabe /bidabe/, edo besti ein biher da /bida/... atxekixie beti etxien. Nik neuk eskolan...

- Ta ikesi zendun, zer ikasi zendun? Leiduten...
- Pixkat.
- Eskribidu be zeozer...
- Hoixe. Horrek ikesi nittun, leitzen ta eskribitzen ta horrek.
- Ta sumak edo?
- Horrek bai.
- Baite.
- Etxien be ba...
- Etxean be bai?
- Etxien be, beti, apur bat... asti handiik ez zan egoten. Beti egoten zan bihera, baiña arrebak eta...
- Erakutsi eutsuen?
- Jakiñe!

21. Etxeko errezoak euskaraz

- **Erref:** MAR-052/034
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:50:03. **Bukatu:** 00:50:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

<p>Dotrina erdaraz ikasi zuen, baina etxean euskaraz errezatzen irakatsi zioten. Arrosarioa, esaterako, egunero errezatzen zuten.</p>

Transkripzioa

- Eta dotrina be erderaz ikasi zendun?

- Erderaz!

- Bai, e? Baia etxean ikasiko zenduzen erreziek euskeraz...

- Bai, etxin erreziek euskeraz etxekuak. Etxin erreza... Aparixe meheie baiña erresarixue luzie egoten zan!

- Hori egunero?

- Egunero!

- Falta barik...

- Bai, bai!

- Nok errezetan euen etxean errosarioa ba?

- Aittek, etxien euenien. Ta, bestelan, arreban batek edo. Etxien be beti ez zan egoten ha ta...

22. Neguan ardiak behera jaitsi

- **Erref:** MAR-052/036
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:51:45. **Bukatu:** 00:52:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

<p>Neguan behera jaisten zituzten ardiak. Baina behean ez zen jatekorik egoten eta larreak ere ordaindu behar izaten zituzten.</p>

Transkripzioa

- Guk, en kanbio, diferente eitten gendun. Neguen bajau biher izeten genduen behera, ardikin, han neguen ezin eduki, edurre eitten eban asko ta. Neguen bajau biher izeten gendun behera, ta behien be ez zan zer janik egoten ardixentzako. Larrie dirue pagau biher, ta zer janik ez. Orduko bizimodu gogorra.
- Ez zan egon, holan, larre librerik edo? Herriko terrenuek edo?
- Libreik ez euen ordun. Dana pagau ein biher zan /bizan/. Baserritarrei, pagau. Txatal bat, nik horrenbeste biher dot, ta bestik zer janik ezebez. Bestik horrenbeste. Ta hantxe! Ardi-zaiñien, edurre goittik behera, ta hantxe. Ardixek supritzen, zaintzaillie be hantxe, supritzen. Danak iguel.

23. Ardiak San Juan inguruan moztu

- **Erref:** MAR-052/038
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:53:14. **Bukatu:** 00:55:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

<p>San Juan inguruan mozten zituzten ardiak, artaziz. Orduan artileak diru asko balio zuen eta pisura saltzen zuten. Koltxoiak egiteko erabiltzen zuten eta artile zuria mediak egiteko.</p>

Transkripzioa

- Ya San Juanak ingurure, San Antonio, San Juanak inguruen kentzen jakozan lanie. Laniek orduen diru asko balio eban.
- Bai, e?
- Hoixe!
- Ta salduten zenduen?
- Hoixe! Enkargaute egoten zien, gaiñera. Enkargaute.
- Zelan saltzen zan, pieza bat edo pixure?
- Pixure, bai.
- Eta lana baltzak be balio euen, edo zurie?
- Bardin-bardin balio euen. Koltxoie eitteko. Ha koltxoien barruen sartu ezkerro, baltza izen, zurie izen, bardin zan.
- Oseake, koltxoietarako izeten zan.
- Koltxoietarako.
- Baia zer, mediek-eta eiteko be bai, ez?
- A, bai, baiña hortako zurixek. Neuk be badaukaz. Ardi laniaz eindekuek die honek.
- A horrexek, ezta? Ordun saldu eiten zenduen lanea?
- Hoixe, lanie saldu.
- Ta ebagi zegaz? Artaziekaz?
- Artaziegaz.
- Zelan esaten dotsezue zuek horreri, eskileu...
- Moztu, moztu.
- Ardiek moztu?

- Bai, zuek eskillau... esango dozue?
- Ez, guk moztu be esaten dogu.
- Hemen moztu.
- Eskileu, igual, erderako berbea, ezta?
- Eskillau, hori askok esaten dau. "Ardiek eskillau bihar dittugu /bitxuu/" ta.
- Moztu zuek, ezta?
- Guk moztu.
- Artaziekaz.
- Artaziegaz. Oin makiñakin eitten dabe, baiña...
- Pazientzie itzela, ezta?
- Hoixe.
- Hirurehun ardi-ta eiteko... beharra polite.
- Hoixe. Baiña mozteko sasoien gehixau baleo nahixen. Lanik diru asko balio eban. Oin lanie ardixek astune eukitten dabe, pentsue jaten dabelako. Baiña orduen pentsu gitxi jaten eben, ta orduen eurek be argalak ta lanie be maxkala. Lanan pixue, alde handixe. Oin doblie baiño gehixa eukitten dabe ardixek pixue lanan.
- Baia oin ez dau balio, ezta? Oin bota eiten da...
- Bota.
- Ez dau balio ezetako.

24. Andrazkoek gorua eta gizonezkoek txabila

- **Erref:** MAR-052/039
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:55:48. **Bukatu:** 00:57:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Artilearekin haria egiten zuten: garbitu, izpitu eta kardak pasatu. Gero, andrazkoek goruaz egiten zuten haria eta gizonezkoek txabilaz.

25. Larruzko abarkak etxean egiten zituzten

- **Erref:** MAR-052/041
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:57:41. **Bukatu:** 00:59:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Etxeko larruarekin abarkak egiten zituzten. Ganadua etxean hiltzen zuten eta larrua ganbaran zintzilikatzen zuten sikatzeko. Abarka horiekin laban egiten zuten sarri.

26. Zaharrak ortozik belarretara

- **Erref:** MAR-052/042
- **Iraupena:** 0:00:26. **Hasi:** 00:59:43. **Bukatu:** 01:00:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Lehengo zaharrak ortozik joaten ziren belarretara goizeko ihintza zegoenean. Oinetakoak apurtzeko beldur ziren.

27. Txondorra egiten

- **Erref:** MAR-052/046
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 01:02:07. **Bukatu:** 01:04:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Ikazkinak eta txondorrak

Laburpena:

Ikazkin ere ibili izan da. Txondorra egiteko egurra zehetzen zuten, piloa egin eta gero orbelarekin eta lurrarekin estali. Goitik beherako zulo bat egiten zuten, su eman eta hantxe egosten zen egurra. Pagoa, artea eta gurbitza dira onenak ikatza egiteko.

28. Ikatza Eibarko fabriketara saltzen zuten

- **Erref:** MAR-052/047
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 01:04:40. **Bukatu:** 01:07:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Ikazkinak eta txondorrak

Laburpena:

Ikazkin zegoenean, txondorraren ondoan zegoen txabola moduko batean egin behar izaten zuen lo. Jatera etxera joaten zen. Ikatza Eibarrera saltzen zuten, fabriketara.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-02-07

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com